

Koeien op een 'gekraakt' grasveld aan het Ledig Erf in Utrecht. (Foto NRC Handelsblad, Rien Zilvold)

Door onze redacteur
ARJEN SCHREUDER

UTRECHT, 19 APRIL. De boer zet zijn koe liever op stal dan in de wei. De meeste Nederlanders en ook de koeien zelf zijn het daar niet mee eens, stellen landschapsbeschermers. Ze bezetten vanochtend een braakliggend stukje grond in Utrecht, onder leiding van Thomas van Slobbe, directeur van de Stichting wAarde die zich inzet voor het behoud van het Nederlandse land-

De koe hoort in het landschap

schap. Zonder maatregelen om de weidegang te stimuleren, denken de actievoerders, zal over zeven jaar 40 procent van alle koeien permanent op stal staan. „Koeien verdwijnen uit het landschap. De overgrote meerderheid van de Nederlanders is daar tegen. Toch laten we het gebeuren.”

Actievoeren is vroeg ontstaan. Reeds om vijf uur vanochtend voegde Van Slobbe zich bij twee koeien: Jaantje 363 en Tineke 200, en twee kalveren, Elberg 235 en Tineke 245. De koeien zijn van boer Hilbrand Korver. Hobbelen op zijn tractor rijdt Korver vanuit het noorden de stad Utrecht binnen:

langs het Amsterdam-Rijnkanaal, over de Amsterdamsstraatweg, de Catharijnesingel en dan met de gapende koeien richting winkelcentrum Hoog Catharijne. De tractor stopt bij een veldje vol hondenpoep aan het Ledig Erf. De koeien worden uitgeladen. Korver plaatst hekken om de kalveren en strooit stro, Van Slobbe spant schrikdraad. Het braakliggend stukje grond is 'gekraakt' door het 'koeienkrakerscollectief'. [• Vervolg КОЕ: pagina 2]

‘Wij willen toch ook naar buiten?’

[• *Vervolg* van pagina 1] De kraakactie kan beginnen. Twee demonstranten ontrollen een spandoek met de tekst ‘Operatie Koevoet’. Ze prikken vlaggetjes in de grond en halen graszaad tevoorschijn, om straks uit te delen. Annick de Witt, medewerker van Van Slobbe, plant twee wilde appels en een meidoorn. „De koeien hebben er plezier in”, roept boer Korver. Van Slobbe: „Het is voor hen een dagje uit.”

Het concept van de actie luidt dat koeien als het ware zelf, „ten einde raad”, actie voeren om ruimte in het lege landschap op te eisen. Actievoerder Anke Wijnja: „We hebben in de Randstad gezocht naar een stukje grond dat al langer dan een jaar braak ligt. Net als bij echte kraakacties.” Een groot bord meldt dat een projectontwikkelaar op deze plaats in samenwerking met de gemeente Utrecht stadswoningen, bedrijfsruimte en parkeervoorzieningen gaat bouwen. „Dat bord staat hier al heel lang.”

Boer Korver reinigt het achterwerk van de koeien die zichzelf hebben bevuild tijdens het transport in de open veewagen. Hij vertelt dat koeien in de wei helemaal niet zo slecht zijn voor het milieu, zoals de strenge mestregels doen vermoeden. Korver: „Ik houd mijn eigen koeien negen maanden per jaar buiten. Sommige boeren denken een paar euro meer te verdienen door de koeien op stal te hou-

den. Maar het is niet beter voor het milieu, als je alle milieueffecten meetelt. Op stal houden kost meer energie. Je moet het gras van het land halen en krachtvoer gebruiken. En het verplicht injecteren van mest doodt alle bodemleven. Daardoor komen er ook minder weidevogels op af.” Die eten mestvliegen, en die komen vooral af op echte koeienvlaaien.

De uren verstrijken. De politie schittert door afwezigheid. Van Slobbe: „Ik hoop niet dat ze ons wegsturen.” Actievoerder Wim Schermer: „We hebben wel een vergunning gekregen om te demonstreren, maar we hebben in het midden gelaten of er koeien bij zouden zijn.” Voorbijgangers kijken op en wandelen door, buspassagiers turen slaperig naar het tafereel, een enkele fietser stapt af en vraagt wat er aan de hand is. „Een circus? Of een soort project?” Van Slobbe schiet te hulp. „Wij voeren actie tegen het vaker op stal zetten van koeien.” De man steekt onmiddellijk zijn duim omhoog. „Ben ik het mee eens. Wij mensen willen toch ook naar buiten?”

Later komt de politie kijken en besluit de demonstranten met rust te laten. Ook schoolkinderen komen het ‘koeienkrakerscollectief’ versterken. Ze krijgen spandoeken met het woord ‘Boel’ Van Slobbe: „Veel kinderen hebben nog nooit een koe gezien. Ze denken dat melk uit de fabriek komt.”